

دانش ادبی اوّل

کتاب کمک آموزشی فارسی اوّل راهنمایی

همراه با دانش افزایی ادبی موضوعی

میر محمد مرسلی

نشر لوح زرین

میر محمد، مرسلی، ۱۳۴۶ -	
دانش ادبی اول (کتاب کمک آموزشی فارسی اول راهنمایی) / میر محمد	
مرسلی - تهران: لوح زرین، ۱۳۸۴.	
۱۸۴ ص.	
ISBN 964-8205-57-4	
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا.	
۱.	
PTR	
کتابخانه ی ملی ایران	
م	

دانش ادبی اول
تألیف: میر محمد مرسلی
ناشر: لوح زرین
طرح جلد: سید طاهر حسینی نژاد
حروف چین: لیلا چوبینی
لیتوگرافی و چاپ: واصف
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
چاپ اول: ۱۳۸۴
قیمت: ۱۸۰۰ تومان
شابک: ۹۶۴-۸۲۰۵-۵۷-۴
تلفن بخش: ۶۹۴۹۱۴۷-۶۹۴۹۱۴۷-۰۹۱۲۳۵۰۶۰۳۴
نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، پلاک ۲۵۰، واحد ۱۶.
کلیه ی حقوق نشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	درس ۱ - بهترین سرآغاز
۱۴	دانش افزایی ادبی
۱۹	شعر صفت خزان
۲۱	فعالیت
۲۵	دانش افزایی ادبی
۲۷	فعالیت
۲۸	درس ۲ - محمد (ص) خاتم پیغامبران
۳۰	دانش افزایی ادبی
۳۲	تمرین و پرسش
۳۴	به گفتار پیغمبرت راه جوی
۳۶	دانش افزایی ادبی
۳۷	تمرین و پرسش
۳۸	درس ۳ - چشمان مادر بزرگ
۳۹	شعر الله اکبر
۴۱	دانش افزایی ادبی
۴۴	تمرین و پرسش

۴۶	درس ۴ - مدرّس مرد دین و سیاست
۴۸	دانش‌افزایی ادبی
۵۰	صفت آزادگان
۵۲	قطعه
۵۳	مثنوی
۵۴	دانش‌افزایی ادبی
۵۷	دانش‌افزایی ادبی
۵۸	درس ۵ - فصل‌های سال
۶۱	دانش‌افزایی ادبی
۶۲	عاشقا خیز کامد بهاران
۶۷	دانش‌افزایی ادبی
۶۹	دستور زبان ۲
۷۱	تمرین و پرسش
۷۳	درس ۶ - زیبایی‌های زمین
۷۴	شگفتی‌های آفرینش
۷۷	درس ۷ - زیبایی‌های دریا
۸۰	شعر دریا
۸۴	دانش‌افزایی ادبی
۸۷	تمرین و پرسش
۸۹	درس ۸ - حادثه هیچ‌گاه خبر نمی‌کند
۹۱	سفر با دل‌بازان
۹۲	دستور زبان ۳
۹۵	درس ۹ - مطالعه

۹۷	آیین‌های روزگار
۹۹	دانش‌افزایی ادبی
۱۰۱	درس ۱۰ - ورزش‌دگی
۱۰۴	مردانگی
۱۰۵	دانش‌افزایی ادبی
۱۰۶	شعر جغد جنگ
۱۰۹	تمرین و پرسش
۱۱۲	دانش‌افزایی ادبی
۱۱۴	تمرین و پرسش
۱۱۶	درس ۱۱ - هم‌چون پرستوها
۱۱۸	دستور زبان ۴
۱۲۰	درس ۱۲ - سرزمین افتخار و حماسه
۱۲۲	درس ۱۳ - پهنه‌ی سبز و کیود
۱۲۳	شعر سپیدرود
۱۲۶	تمرین و پرسش
۱۲۸	درس ۱۴ - شاخه‌ها در باد
۱۲۹	دانش‌افزایی ادبی
۱۳۱	تمرین و پرسش
۱۳۴	آب را گل نکنیم
۱۳۷	دانش‌افزایی ادبی
۱۴۱	اقسام جمله
۱۴۳	درس ۱۵ - گواهی درخت
۱۴۵	دانش‌افزایی ادبی

۱۴۷.....	غرور جوانی
۱۴۹.....	درس ۱۶ - آرزوی پرواز
۱۵۳.....	شوق رهایی
۱۵۵.....	دانش افزایی ادبی
۱۵۹.....	بیاموزیم - تشبیه
۱۶۱.....	تمرین و پرسش
۱۶۳.....	درس ۱۷ - هنر چیست
۱۶۴.....	فروتنی
۱۶۶.....	دستور زبان ۶
۱۶۸.....	درس ۱۸ - نقاشی ایرانی
۱۶۹.....	تمرین
۱۷۰.....	درس ۱۹ - شاعر حماسه‌ی ملی
۱۷۱.....	اندرز
۱۷۳.....	بیاموزیم
۱۷۵.....	درس ۲۰ - شرح حال ابن سینا از زبان خودش
۱۷۶.....	دستور زبان ۷
۱۷۸.....	درس ۲۱ - پرواز با بال علم
۱۸۰.....	درس ۲۲ - بزرگوارترین علم
۱۸۲.....	تمرین و پرسش
۱۸۴.....	منابع

مقدمه:

همان‌طور که می‌دانیم زبان فارسی بعد از نسل‌های متمادی امروز در عصر تکنولوژی و عصر فراصنعت به دست ما رسیده است و سپردن آن به نسل‌های بعدی مستلزم یک بستر فرهنگی می‌باشد. کتاب‌های درسی فارسی از دوره‌ی مقدماتی تا راهنمایی و متوسطه، یکی از این بسترهایی است که به دست ما سپرده شده تا آن را به انجام برسانیم و نسل حاضر را با این زبان که ادبیات غنی و پرکاری را یدک می‌کشد آشنا سازیم. ادبیات فارسی به دریا و اقیانوس پهناوری می‌ماند که هر چه ما در این کتاب‌های درسی شناور شویم جز دست و پا زدن کاری انجام نداده‌ایم و به جایی نمی‌رسیم تا جایی که غرق در او هام و افکار پریشان خویش می‌شویم که مقصد و مقصود ما کجاست و دلزدگی خاصی از این زبان و ادبیات آن پیدا می‌کنیم. درحالی‌که رسیدن به ساحل این دریای پهناور از عهده‌ی این کتاب‌های درسی ساخته نیست، چرا که هر شاعر صاحب سبکی و صاحب نامی خود دریای پهناوری است که در این کتاب‌ها جز ابیاتی چند و ناقص آورده نشده است. گلستان سعدی که سراسر حکمت و اخلاق است و سطر سطر آن در زبان‌آوری و فصاحت گفتار هم‌چون شاهکارهای ادبی دیگر درحالی‌که نقش به‌سزایی دارند، در کتاب‌های فارسی اول و دوم صفحه‌ای، و در کتاب سوم به سطری بسنده شده است، از تاریخ بیهقی اثری نیست. از متن‌های زیبای ادبی خبری نیست. لذا بر آن شدیم

در کتاب حاضر علاوه بر توضیحات کامل معنایی و دستوری و نکات ادبی، دانش‌افزایی ادبی جهت تمرین بیشتر و با مختصر توضیحی این نقص را تا حدّی جبران کنم تا که قبول افتد و در نظر آید. و از جناب آقای کُشانی مدیریت محترم مدرسه‌ی راهنمایی دکتر محمود افشار که در فراهم آمدن این مجموعه ما را یاری کردند و هدفی جز بهبود کیفیت آموزش ندارند، نهایت سپاس‌گزاری را دارم.

میرمحمد مرسلی